

Strukturer på arbejdsmarkedet

Hotel og restauration er det mest ustabile jobmarked

AE har undersøgt, hvor ustabil det danske arbejdsmarked er målt på en ny AE-indikator. I denne analyse er der set nærmere på de af bevægelserne, der skyldes, at den samme type job nedlægges og opstår igen i en anden virksomhed. Jo oftere dette sker, desto mere stabilt er et givent arbejdsmiljø.

af senioranalytiker **Emilie Agner Damm**
& analytiker **Cathrine Falbe Pedersen**

25. august 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Der oprettes årligt ca. 230.000 job af samme type, som nedlægges på andre arbejdssteder. Det svarer til ca. 8 pct. af det samlede antal job.
- Dette kan indikere et ustabilt arbejdsmarked for lønmodtagerne. Ved at sammenligne niveauet inden for forskellige grupper, kan man se, hvilke lønmodtagere der står over for de mest ustabile arbejdsmarkeder.
- Inden for hotel og restauration er der stor udskiftning i jobbene. Her oprettes og nedlægges der samme typer af job svarende til 21 pct. af den samlede beskæftigelse i branchen.
- Omvendt er de mest stabile arbejdsmarkeder at finde i industrien. Inden for elektronikindustri og transportmiddelindustri er niveauet på blot 1 pct.

Kontakt

Senioranalytiker
Emilie Agner Damm
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 35 85 95
ead@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
Mobil 50 73 71 34
jk@ae.dk

Det mest ustabile arbejdsmarked findes inden for hotel og restauration

Ved at betragte beskæftigelsesudviklingen ser man kun nettobevægelserne. Man ser dermed ikke, hvor mange job af samme type der nedlægges og oprettes, da disse bevægelser går i nul, når man ser på den samlede beskæftigelsesudvikling.

AE har undersøgt, hvor stabilt det danske arbejdsmarked er og har været siden 2004. Det er gjort ved at undersøge, hvor stor en andel af jobbene i Danmark der så at sige flytter fra en virksomhed til en anden virksomhed i samme område. Rent teknisk betyder det, at vi har undersøgt, hvor mange job der nedlægges i en virksomhed og oprettes i en anden virksomhed i samme kommune.

Job af samme type forstås her som et job inden for samme branche, som varetages af en person med et givent uddannelsesniveau. Hvor mange job af samme type, der udskiftes, kan ses som et mål for, hvor stabilt et arbejdsmarked er. Disse bevægelser vil ikke kunne ses, hvis man kigger på den samlede beskæftigelsesudvikling, men det er af stor betydning for arbejdsmarkedets stabilitet og den enkeltes job-sikkerhed, hvor meget jobbene rykker rundt mellem forskellige virksomheder.

Hvert femte job inden for hotel og restauration rykker virksomhed

Tabel 1 viser udskiftningen i job i forhold til det samlede antal job inden for en given branche. På arbejdsmarkedet generelt udskiftes 8 pct. af jobbene årligt. Det vil sige, at i en branche i en kommune vil 8 pct. af jobbene være nedlagt på en arbejdsplads og oprettet på en anden arbejdsplads.

Den mest ustabile branche er hotel- og restaurationsbranchen. Her udskiftes 21 pct. af jobbene i en branche i en kommune hvert år. De øvrige brancher med stor ustabilitet for lønmodtagerne er bl.a. landbruget, finansiering og forsikring, IT- og informationstjenester, bygge- og anlægsbranchen. Derudover er der også ustabilitet for lønmodtagerne inden for servicebrancher såsom rengøring mv.

Omvendt er der en lav grad af ustabilitet inden for flere dele af industrien, f.eks. inden for elektronikindustri, transportmiddelindustri samt kemisk og medicinalindustri.

Top 10		Bund 10	
Hoteller og restauranter	21,4	Elektronikindustri	1,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	13,1	Transportmiddelindustri	1,0
Andre serviceydelser mv.	11,3	Kemisk industri	1,4
It- og informationstjenester	10,9	Medicinalindustri	1,8
Ejendomshandel og udlejning	10,7	Fremstilling af elektrisk udstyr	1,8
Reklame og øvrig erhvervsservice	10,3	Plast-, glas- og betonindustri	1,9
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	10,2	Træ- og papirindustri, trykkerier	2,5
Bygge og anlæg	10,0	Tekstil- og læderindustri	2,8
Finansiering og forsikring	9,4	Energiforsyning	3,1
Kultur og fritid	8,9	Møbel og anden industri mv.	3,2
I alt	8,1	I alt	8,1

Anm: Opgjort som samme branche, samme uddannelsesniveau og samme kommune. Se boks 1 for metode og afgrænsning. Der er set bort fra olieraffinaderier. Tabellen viser andelen af ustabile job ift. alle job i branchen.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Ufaglærte job er mest ustabile

Tabel 2 viser graden af ustabilitet fordelt på uddannelsesniveauer i 2017. Mens der overordnet set er 8,1 pct. af jobbene, som nedlægges i en virksomhed og opstår i en anden virksomhed i samme kommune, er det godt 10 pct. af de ufaglærte job. Det er markant højere end blandt de øvrige uddannelsesgrupper. Ufaglærte står dermed ikke blot over for et arbejdsmarked med færre og færre ufaglærte job – de står også over for et arbejdsmarked, som har en mere ustabil natur end det øvrige arbejdsmarked.

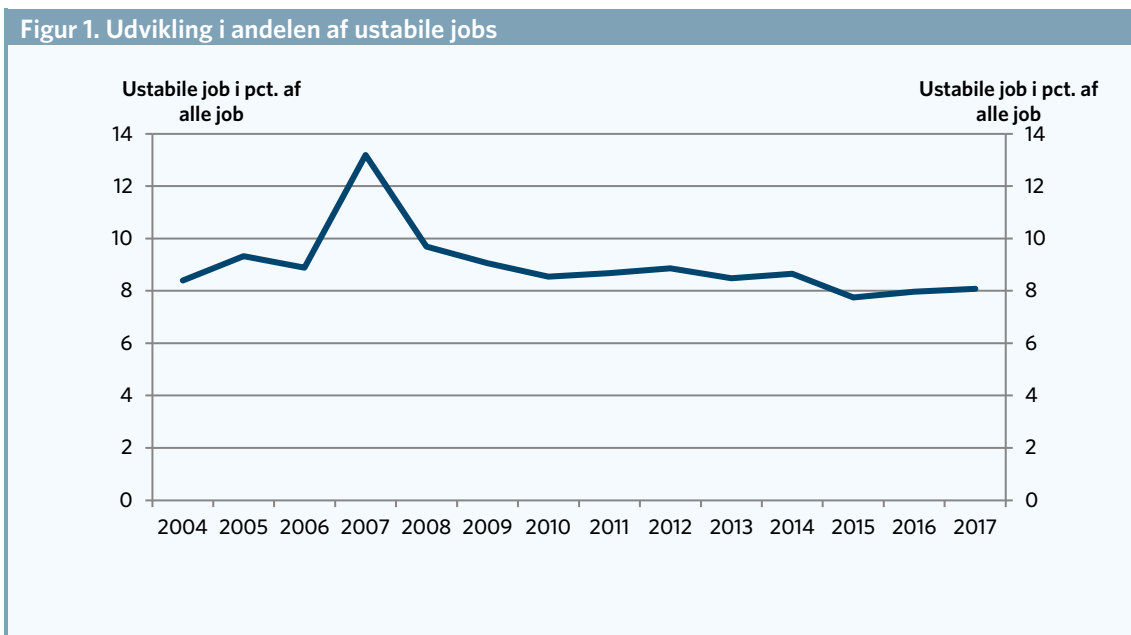
Tabel 2. Andel "ustabile" jobs, 2017	
	Ustabilitet
Ufaglærte	10,4
EUD	6,5
KVU	7,4
MVU inkl. BA	6,2
LVU	6,0
I alt	8,1

Anm: Se boks 1 for metode og afgrænsning. Ufaglærte dækker over personer med grundskole samt uoplyst uddannelse og gymnasiale uddannelser. Studerende er udeladt fra tabellen, men indgår i totalen.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Niveauet for ustabilitet har været konstant siden 2004

Figur 1 viser, at der ikke er meget udvikling i ustabiliteten af job siden 2004, hvor data går tilbage til. Der ser ud til at være et strukturelt niveau på 8 pct. Det betyder, at ca. 8 pct. af alle job "flytter fra en virksomhed til en anden". Når et job af en given type nedlægges i en virksomhed, oprettes et job af samme type i en anden virksomhed inden for den samme kommune.

Denne figur tegner altså ikke et billede af, at det danske arbejdsmarked er blevet mere stabilt siden 2004. Tværtimod ser ustabiliteten ud til at være strukturel. Men der er ikke desto mindre stor forskel på, hvilke brancher og uddannelsesgrupper der er ramt af den ustabile natur.

Anm: Se boks 1 for metode og afgrænsning
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Boks 1. Metode

I denne analyse har vi undersøgt de jobnedlæggelser og -oprettelser, som finder sted inden for en branche i en kommune. Analysen fortæller dermed noget om, hvilke brancher og kommuner der i højest grad oplever en stor udskiftning inden for samme type af job. Det er en indikator for et usikkert arbejdsmarked.

Nedlægges der et job af en given type i en kommune samtidig med, at der oprettes et job af samme type i en anden virksomhed i samme kommune, vil det ikke fremgå af en opgørelse af beskæftigelsesudviklingen, men det har betydning for lønmodtagerne, hvor stabilt et arbejdsmarked er.

En type af job defineres ud fra branche på fineste niveau, den ansattes uddannelsesniveau (grundskole, uoplyst uddannelse, studerende, EUD, KVVU, MVU og LVU) og arbejdspladsens kommune.

Antallet af nedlagte og nyopståede job er fundet ved at se på antallet af ansatte på de danske arbejdssteder pr. november årligt. Hvis et arbejdssted har flere ansatte end året før (eller hvis arbejdsstedet er nyt), defineres dette som nyopståede job. I det omvendte tilfælde, hvor et arbejdssted har færre ansatte end året før eller er lukket helt, defineres dette som nedlagte job.

Opgørelsen er lavet ud fra registerdata fra Danmarks Statistik. Der er anvendt IDAN, som angiver ansættelser på arbejdssteder. Der er afgrænset til ansættelser i november ud fra variabelen, TYPE, hvor ansættelser med novemberstatus som både hovedjob og bijob er inkluderet. Det betyder også, at en person med flere job på forskellige arbejdssteder vil indgå med flere ansættelser. Det skyldes, at der i denne analyse netop er fokus på antallet af job og ikke på antallet af personer.

Eftersom nogle arbejdssteder kan skifte identifikationsnummer mellem to år, anvendes DST's register, IDAS, som indeholder en nøgle mellem identifikationsnumre i to følgende år.